

Asia: VN/35738/2024

Lausuntopyyntö metsätalouden kannustejärjestelmän muuttamista koskevista laki- ja asetuseronnoksista

Kommentit hallituksen esityksen muutosehdotuksista

Yleinen lausuntone kokeiluhankkeiden tuista

Bioenergia ry pitää pilotointia 2030-luvun metsätalouden kannustejärjestelmän kehittämiseksi perusteltuna. Parhaimmillaan kokeilu voi monipuolistaa käytännön metsäluonnonhoidon työtä johtaen luonnon monimuotoisuuden ja metsän häiriönsietokyvyn lisääntymiseen, samalla tukien kansallisia ja kansainvälisiä ympäristö- ja ilmastotavoitteita.

Tulosperusteisten metsätalouden tukien ja ympäristöllisen tarjouskilpailun käyttöönotto vaatii tietotaidon lisäämistä maanomistajien ja metsäalan toimijoiden keskuudessa sekä mittavia muutostöitä hallinnoivan viranomaisen eli Suomen metsäkeskuksen toimintaan ja tietojärjestelmiin. Pilotointiin vaadittavat muutostyöt eivät saa vahingoittaa olemassa olevan METKA-tukijärjestelmän hakemusprosessia ja sen toteutumista.

Tulosten mittaaminen ja seuranta vaatii tietotaitoa ja vie resursseja, joten tulosten seurantajärjestelmästä tulee tehdä mahdollisimman yksinkertainen ja selkeä. Pilotoinnista on ylipäättänsä tehtävä sen verran selkeä kokoaisuus, että se on houkutteleva ja lyhyen kokeilun aikana saadaan tarpeeksi luotettavaa tietoa tulosperusteisen tukijärjestelmän hyvistä ja huonoista puolista. Haasteita tavoitteen saavuttamiselle asettavat se, että kokeilu kestää niin lyhyen aikaa, METKA-järjestelmä on uusi ja taloustilanne on heikko.

Mittavaa tietojärjestelmän muutosta ei kannata lähteä tekemään pelkästään pilotoinnin takia, vaan olisi varmistettava, että resursseja vievä järjestelmän kehittäminen on mahdollisuuksien rajoissa hyödyllinen riippumatta pilotoinnin onnistumisesta. Lisäksi on varmistettava vasta vuonna 2024 käyttöön otetun metsätalouden kannustinjärjestelmän METKAN toimivuus ja sujuvuus. Kokonaan uuden järjestelmän kehittämisen sijasta suosittelemmekin, että METKAN epäkohdat korjattaisiin ja sitä muutettaisiin tukemaan paremmin luonnonhoitoa. Näin olisi valmiiksi olemassa oleva

sidosryhmien ymmärrettävissä oleva järjestelmä, eikä mittavaa tietojärjestelmän muutosta tarvitsisi tehdä pelkän pilotoinnin vuoksi, mikä on riski tämän hetken esityksessä.

Muu palautteenne seuraavista asioista

Taimikon ja nuoren metsän hoito (13 §)

Lehtipuuosuuden kasvattaminen on mukana metsäluonnon monimuotoisuuden huomioivassa hankintasuositukseksamme, jonka vasta päivitimme yhdessä Energiateollisuus ry:n kanssa. Bioenergia ry siis kannattaa nuoren metsänhoidossa lehtipuuosuuden kasvattamista. Mahdollisessa tukijärjestelmässä olisi hyvä huomioida lehtipuulajien monimuotoisuus, että tuki ei johtaisi esim. pelkän koivun yleistymiseen vaan lehtipuulajien lukumäärä kasvaisi.

Emme kannata taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen perustason laskemista, sillä se vähentää oikea aikaisten harvennusten tekemistä, johon juuri tarvitaan tällä hetkellä kannustavuutta. Nykyisen tukitason voi saavuttaa korkeammalla lehtipuuosuudella, mutta tämä ei lisää kannustavuutta olemassa olevaan tukijärjestelmään verrattaessa, jolloin tuen vaikuttavuus vähenee. Työryhmän muistiossakin todetaan, että puuston tuottavuus tulee laskemaan lehtipuuosuuden korotuksen vuoksi, joten ei ole perusteltua laskea nykyistä hoitotukea, joka voi johtaa isompiin rästeihin nuoren metsän hoidossa.

Suojavyöhykkeen jättäminen (23 b §)

-

Suon ennallistaminen (23 c §)

-

Lehdon luonnonhoito (23 d §)

-

Tarjouskilpailumenettelyn toimivuus (11 a §, 25 a-d §)

-

Hoito- ja kunnossapitovelvoite (40 §)

-

Muut muutokset (lakiehdotus 5 §, 8 §, 10 §, 16 a §, 23 a §, 33 §, 35 §, 46 §)

-

Esityksen vaikutukset

Miten arvioitte esityksen vaikutuksia (HE-luonnoksen perusteluiden luku 4.2)?

-

Muut huomiot

Muita huomioita

-

Kommentit valtioneuvoston asetuksen muutosehdotuksista

Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuen määrä (8 §)

-

Kokeiluhankkeiden tukiehdot

Taimikon ja nuoren metsän hoitokäsittelyn jälkeinen lehtipuun osuus (7 a §)

-

Suojavyöhyke (30 b §)

-

Ennallistettava suo (30 d §)

-

Lehdon luonnonhoidon kohde (30 f §)

-

Kokeiluhankkeiden valintaperusteet

Suojavyöhykkeen jättäminen (30 c § ja liite 1)

-

Suon ennallistaminen (30 e § ja liite 2)

-

Lehdon luonnonhoito (30 g § ja liite 3 ja 4)

-

Kokeiluhankkeiden tuloksen saavuttamisen pisteytys

Suon ennallistaminen (30 h § ja liite 5)

-

Lehdon luonnonhoito (30 h § ja liite 6)

-

Asetuksen vaikutukset

Miten arvioitte asetuksen pääasiallisia vaikutuksia (luku 4)?

-

Muut huomiot

Muita huomioita

-

Kommentit maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muutosehdotuksista

Hakemuksella ilmoitettavat tiedot (2 §, 3 §, 4 §, 5 §, 6 §)

-

Toteuttamissuunnitelma (7 §, 13 a §, 13 b §)

-

Toteutusilmoituksella ilmoitettavat tiedot (14 §, 15 §, 21 a-d §)

-

Muut huomiot

Muita huomioita

-

Vilkki Christa
Bioenergia ry